

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

ТЕСТ № 1

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ТЕСТОВЕ ЗА ТРЕНИРАНЕ

ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ

Реален профил

февруари 2024 година

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

През 1976 г. ЮНЕСКО официално обявява древнобългарския календар за най-съвършената в света система за измерване продължителността на земната година, подчертавайки неговата универсалност и точност. В този календар движението на зодиакалните съзвездия, оприличени на животни, се отчита в 12-годишен цикъл в съответствие с пътя на Юпитер около Слънцето. С 12-годишния си цикъл календарът прилича на китайския, но е по-древен и по-скоро е негов първоизточник.

Устройството на българския календар не е сложно, а по преценка на специалистите е уникално заради начина на разпределянето на дните, седмиците и месеците в годината. В съответствие с древнобългарския календар годината е имала 365 денонощия. Започвала е с най-късия зимен ден, който е бил празничен и се отчитал като нулев. Дванадесет месеца формирали четири тримесечия, като всеки първи месец на тримесечие имал 31 денонощия, а останалите два месеца – по 30 денонощия.

364 е наречено “златно календарно число”, тъй като е кратно на 2, 4, 7, 13 и 91 (2 са полугодията, 4 са сезоните, 7 са дните в седмицата, 13 са седмиците в един сезон, 91 са дните в един сезон). Всеки сезон започва винаги в неделя и свършва винаги в събота. Всяка година една и съща дата съответства на един и същи ден от седмицата. Към всяка четвърта година най-дългият ден на годината се е отчитал като един допълнителен ден, наречен «Ден на слънцето».

През 80-те години на миналия век специално създадена комисия към ЮНЕСКО е разработила проект за единен световен календар. За основа на новия календар учените са използвали древния български календар, изтъквайки неговите качества – точност и практичност. По политически, но най-вече по икономически причини, проектът за единен световен календар не е осъществен.

Според изчисленията на проф. Васил Златарски началото на календара се отнася към 5 505 г. преди новата ера. В този смисъл можем да пресметнем, че 2001 година след рождението на Христа всъщност се явява 7 506 г. от началото на древнобългарското летоброене. Според изследванията на астрономи, физици и математици последната корекция на календара е извършена през 4768 г. пр.н.е.

Така Българите се нареждат сред народите с най-древно времеизмерване – показателен факт за тяхната изначална цивилизационна закваска.

(от интернет)

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	Отговорете с ДА или НЕ. А. Според текста древнобългарският календар е най-точният в света. ДА/НЕ Б. Според текста първоизточник за древнобългарския календар е китайският календар. ДА/НЕ В. Според текста 1 септември винаги е бил в неделя. ДА/НЕ Г. Според текста годините носят названията на зодиакални съзвездия с имена на животни. ДА/НЕ Д. Според текста в края на XX век е реализиран проект за единен световен календар. ДА/НЕ	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
2.	Отговорете с едно изречение на следните въпроси по текста, като запишете числителните имена с букви: 1. Кога се празнува Новата година според Древнобългарския календар? _____ _____	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1/2	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1/2

	2. Коя година сме сега в съответствие с древнобългарския календар? _____ _____		
3.	Продължете следното изречение, като като назовете две причини от текста: Древнобългарският календар наистина би могъл да бъде добра основа за единния световен календар, защото _____ _____ _____ _____	L/0/1/2 L/0/1 L/0/1	L/0/1/2 L/0/1 L/0/1
4.	Тълкувате смисъла на подчертаните думи или изрази от текста с по едно изречение или словосъчетание: А. <u>златно</u> календарно число - _____ _____ Б. <u>корекция</u> на календара - _____ _____ В. Устройството на българския календар е <u>уникално</u> - _____	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3
5.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът? А. повествование и описание; Б. повествование и разсъждение; В. повествование	L/0/1	L/0/1
6.	Резюмирайте с две - четири изречения информацията от текста за същността на древнобългарското летоброене. _____ _____ _____ _____	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1
7.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой стил се отнася текстът? А. Художествен Б. Официално-делови В. Публицистичен Г. Разговорен	L/0/1	L/0/1

8.	Озаглавете текста, като назовете темата и запишете заглавието. <hr/>	L/0/1/2	L/0/1/2
9.	Коментирайте с 1-3 изречения смисъла на изречението от текста. Така Българите се нареждат сред народите с най-древно времеизмерване – показателен факт за тяхната изначална цивилизационна закваска. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1
10.	Запишете антоними към следните думи от текста. Началото - _____ Празничен - _____ Винаги - _____ По-древен - _____ Първи - _____	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
11.	Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „СТАР” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1/2 /3	L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1/2 /3
12.	Запишете следните съществителни: календар, съзвездие, българин, денонощие А. в множествено число <hr/> <hr/> Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви) <hr/>	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4

13.	<p>Трансформирайте дадения откъс в сегашно време и го запишете.</p> <p>Безшумно излезе колата из тесните улици и спря зад село. Стойчо и Яна се качиха въз меката постилка от сено. Стойчо се прекръсти, подгони конете и колата тръгна по-бързо.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/1/2 /3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6															
14.	<p>Запишете съдържанието на фрагмента в едно изречение, като употребите пряка реч.</p> <p>Екскурзоводът поясни, че не се съмнява и е абсолютно сигурен в това, че почти до края на 19-ти век българите, които държат на традициите, употребяват древния календар. Той определи календара като “несравним“ с всички останали календари.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/1 L/0/1/2 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1/2 L/0/1 L/0/1															
15.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:</p> <p>С 12-годишния си цикъл календарът прилича на китайския, но е по-древен и по-скоро е негов първоизточник.</p> <p>Това изречение е _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1															
16.	<p>Запишете заглавия на 4 творби от Българската литература, които по жанър са разкази, като посочите и авторите им.</p> <table border="1" data-bbox="236 1697 1169 2072"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 1697 316 1776">.№</th> <th data-bbox="316 1697 703 1776">Заглавие</th> <th data-bbox="703 1697 1169 1776">Автор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="236 1776 316 1854">1</td> <td data-bbox="316 1776 703 1854"></td> <td data-bbox="703 1776 1169 1854"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 1854 316 1933">2</td> <td data-bbox="316 1854 703 1933"></td> <td data-bbox="703 1854 1169 1933"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 1933 316 2011">3</td> <td data-bbox="316 1933 703 2011"></td> <td data-bbox="703 1933 1169 2011"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 2011 316 2072">4</td> <td data-bbox="316 2011 703 2072"></td> <td data-bbox="703 2011 1169 2072"></td> </tr> </tbody> </table>	.№	Заглавие	Автор	1			2			3			4			L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4
.№	Заглавие	Автор																
1																		
2																		
3																		
4																		

17.	<p>Свържете със стрелки съответствията: автор – герой.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Димитър Талев</td> <td style="width: 50%;">Индже</td> </tr> <tr> <td>Иван Вазов</td> <td>Бойчо Огнянов</td> </tr> <tr> <td>Алеко Константинов</td> <td>Хаджи Димитър</td> </tr> <tr> <td>Елин-Пелин</td> <td>Лазар Глаушев</td> </tr> <tr> <td>Петко Славейков</td> <td>Боне Крайненец</td> </tr> <tr> <td>Йордан Йовков</td> <td>Гергана</td> </tr> <tr> <td>Христо Ботев</td> <td></td> </tr> </table>	Димитър Талев	Индже	Иван Вазов	Бойчо Огнянов	Алеко Константинов	Хаджи Димитър	Елин-Пелин	Лазар Глаушев	Петко Славейков	Боне Крайненец	Йордан Йовков	Гергана	Христо Ботев		L/0/1/2 /3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6
Димитър Талев	Индже																
Иван Вазов	Бойчо Огнянов																
Алеко Константинов	Хаджи Димитър																
Елин-Пелин	Лазар Глаушев																
Петко Славейков	Боне Крайненец																
Йордан Йовков	Гергана																
Христо Ботев																	
18.	<p>Подчертайте 5 имена на бесарабски български автори сред дадените имена: <i>Петко Люленов, Николай Хайтов, Петър Бурлак-Вълканов, Георги Константинов, Блага Димитрова, Георги Барбаров, Михаил Бъчваров, Таня Танасова, Тодор Стоянов, Нико Стоянов, Иван Вълков, Атанас Стоев, Христо Ботев, Георги Господинов.</i></p>	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5														
19.	<p>Запишете името на твореца, за когото се отнасят съответните биографични факти.</p> <p>Известен възрожденски поет и общественик, автор на поемата «Изворът на Белоногата» _____</p> <p>Български поет, роден в Калофер, баща му е възрожденският книжовник и учител Ботьо Петков. _____</p> <p>Първият български професионален писател, роден в Сопот. _____</p> <p>Основоположник на българския туризъм, страстен пътешественик, заместник главен прокурор, авторът на безсмъртния Бай Ганьо. _____</p>	L/0/1/2 /3/4	L/0/1/2 /3/4														
20.	<p>Съставете текст разсъждение (10-15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си по въпроса: „Има ли значение по какъв календар да живее човек?“</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2 L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1/2 L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1														

